

Debesuota, vėsiu.
Saulė teka 5:32, leidžiasi 8:23

NAUJIENOS

S-303 THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by
The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-8100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Price 1

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Birželio-June 9 d. 1972 m.

Kaina 15c

136

PATVIRTINO LĖŠAS JAV RADIOJŲ STOTIMS

LIETUVIAI

Artėjant birželio įvykių sukakčiai, iš pavergtos Lietuvos atėjo žinia apie didvyrišką Romo Kalantos mirtį ir Kauno gatvėse nuaidėjusį Lietuvos jaunimo šauksmą: Laisvės Lietuvai! Tai yra ryškiausias įrodymas, kad Lietuvoje laisvės troškimas, nežūrint okupanto sprespaudos, yra taip pat stiprus, kaip 1941 metų sukilimo ir vėlesniųjų didvyriškų partizanų kovų metu. Nepaliaujama lietuvių tautos laisvės troškimo ir didį ryžą paskutiniuoju metu liudija Brazinskai, Kudirka, Simokačiai kun. Bubnys, kun. Zdebskis, kun. Šeškevičius, 17,000 tikinčiųjų šauksmas ir daugybė kitų mums nežinomų laisvės žygių.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas visos kovojančios mūsų tautos vardu reiškia gilią pagarbą okupuotame krašte didvyriškai savo veiksmams įrodžiusiems tėvynės meilę bei ištikimybę jos laisvės idealui.

Laisvieji lietuviai! Demonstruokime! Juk mums negresia enkavedistai, kaip mūsų broliams Kauno gatvėse. Šaukime "Laisvės Lietuvai!", kur tik galime! Juk mums už tai negresia nei kalėjimas, nei ištėmimas. Rašykime peticijas ir reikalaujame Lietuvai laisvės. Visi vieningai ir sutartinai junkimės į didį Kauno gatvėse nuskaubėjusį šauksmą: Laisvės Lietuvai!

Paskutiniai Kauno įvykiai suteikia ir Antrajam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui kitokią prasmę, kitus uždavinius. Kaip praėjusiais metais, taip ir šiame, Tautos Fondas birželio mėnesį telkia lėšas Lietuvos laisvinimo darbams. Vilkas kviečia visus lietuvių rėmti Tautos Fondo pastangas.

Istorinės reikšmės Kauno įvykiai tegul pažadina mus naujiems žygiams dariniams ir prasmingiems darbams, nes kai tėvynėje šaukiama "Laisvės Lietuvai!", mes negalime likti abejingi. Lietuva laukia mūsų darbų. Neapvilkite jos!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

McGovern važiuotų tartis į Hanojų

LOS ANGELES. — Sen. McGovern, kuris tikisi gauti demokratų partijos nominaciją ir laimėti prezidento vietą, pareiškė, laimėjęs Kalifornijos pirminius rinkimus, kad jis važiuotų į Hanojų, važiuotų į Paryžių, važiuotų į bet kurią pasaulio vietą susitikti su š. Vietnamo vadais susitarti su jais užbaigti Vietnamo karą, susitarti dėl Amerikos kareivių saugaus išvežimo ir belaisvių paleidimo.

Sen. McGovern laimėjimas Kalifornijoje nebuvo toks didelis. Jis gavo 44% visų balsų, o sen. Humphrey 39%. Sen. McGovern šį mėnesį žada važinėti po pietines valstijas ir bandyti patraukti savo pusėn konservatyviai nusiteikusius pietinius demokratų.

Sen. Humphrey pareiškė, kad jis nepasitrauks iš varžybų dėl prezidento vietos. Jis pridėjo, kad kiekvienas kandidatas, kuris pritaria demokratų partijos platformai, gali būti kandidatu į viceprezidentus, neišskiriant nei gubernatoriaus George Wallace. Bet tai esąs nelabai realistinis pasiūlymas.

Tito Latvijoje

MASKVA. — Reuterio agentūra paskelbė, kad trečiadienį Jugoslavijos prezidentas Tito, kuris vizituoja Sovietų Sąjungą, atvyko į Latvijos sostinę Rygą.

IŠ VISO PASAULIO

NEW LONDON. — Connecticut policija suėmė 25 m. vyrą, kuris vyko į Pakrančių Sargybos akademiją, kur kalbą pasakyti turėjo viceprezidentas Agnew. Pas vyrą rasta granata. Įtariama, kad prieš Agnew buvo ruošiamas atentatas.

HOUSTON. — Brigados generolas James McDivitt, kuris vadovavo Gemini 4 ir Apollo 9 skridimams į erdvę, nuo rugsėjo mėn. pasitraukia iš astronautų ir iš aviacijos. Jis gavo viceprezidento vietą elektros įmonėje Consumer Power ir gyvens Jackson, Mich.

WASHINGTON. — Valsybės kontrolės įstaiga pranešė kongresui, kad Pakistanas, gavęs iš JAV savo gyventojų šelpimui 10 mil. dol. sunaudojo tuos pinigų kariniams tikslams. Pakistanas kariuomenę pasiėmė ir 50 laivų, kuriuos Amerika davė audrose nukentėjusiems Rytų Pakistano gyventojams gelbėti. Tas pats likimas ištiko Jungtinių Tautų duotus sunkvežimius ir džypus. Juos pasiglemžė Pakistano kariuomenė.

BANGKOKAS. — Tailandijoje vis auga amerikiečių kariuomenės, daugiausia, aviacijos kareivių skaičius. Jų dabar Tailandijoje yra apie 40,000. Statoma dar viena aviacijos bazė, kuri, statybai pasibaigus, bus jau septynios.

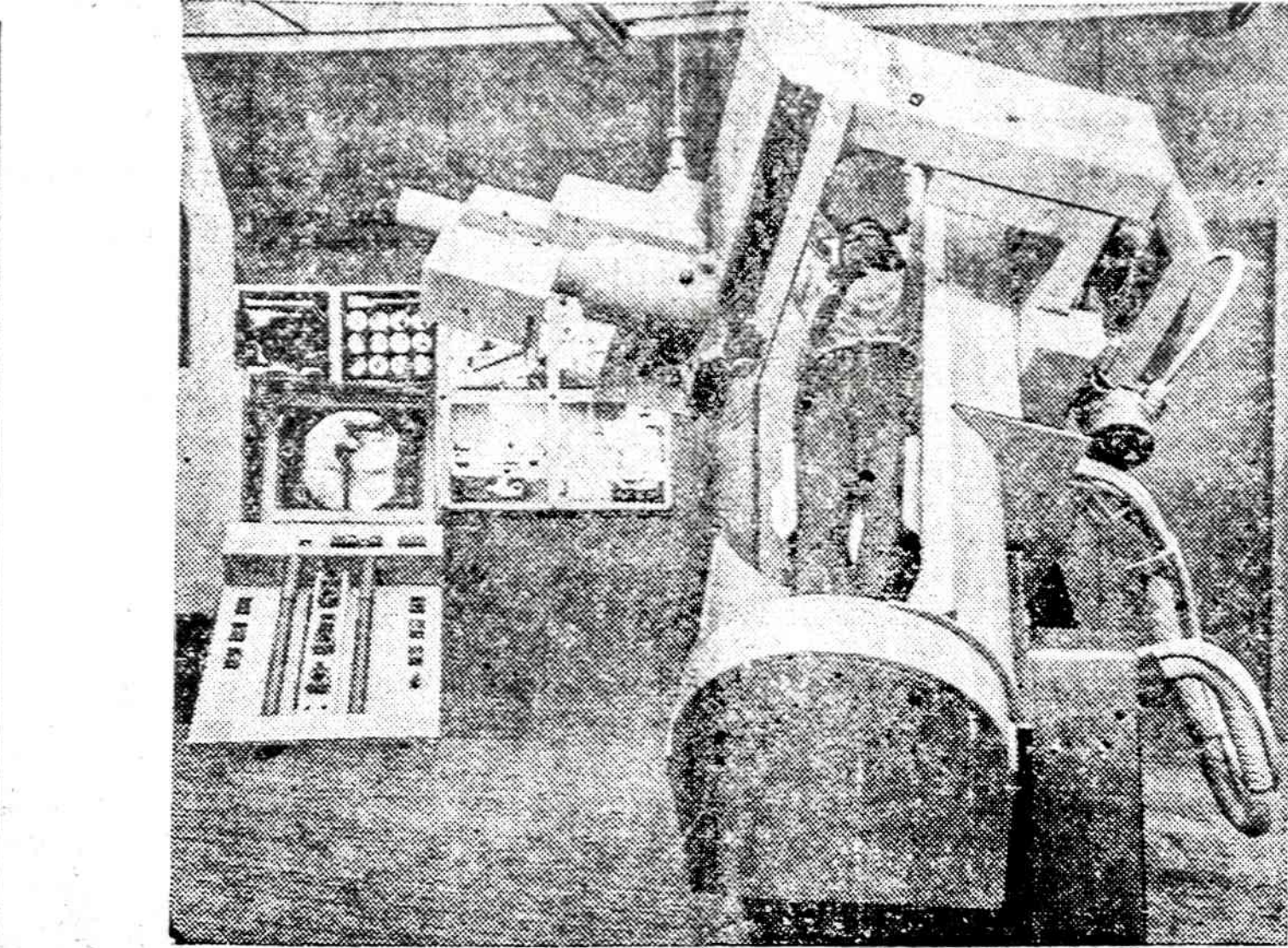
STOKHOLMAS. — Britanijos atstovas Stokholmo pasaulio aplinkos konferencijoje gynė lėktuvų Concorde, nes specialistai apskaičiavo, kad jo triukšmas ar dūmai nepakenks pasaulio aplinkai. Toje konferencijoje Amerikos atstovas kritikavo švedų premjerą Palme, kad tas savo kalboje ir aplinkos klausimus bandė įnešti politikos klausimus V ietnamo karą. Tam čia nevieta, pasakė amerikietis.

Karas P. Vietname

SAIGONAS. — Keli šimtai komunistų išbrovė į Trang Bang miestą, 25 mylios nuo Saigono. Čia vyksta stiprios kovos su miesto gynėjais. Vakar Amerikos lėktuvai puolė šiaurės Vietnamą stipriausiomis įėjomis per tris savaites. Viena laserio spindulių taikoma bomba sugriovė jėgimą į geležinkelio tunelį netoli Kinijos sienos. Pirma kartą po dviejų mėnesių pertraukos š. Vietnamo taikinius puolė ir didieji B-52 bombonešiai.

Apie 2,000 P. Vietnamo marinių pradėjo jau ketvirtą puolimą į šiaurę nuo Hue miesto, Quang Tri provincijoje.

Pentagonas Washingtone paskelbė nuomonę, kad komunistai taupo savo amuniciją. Prieš tiekimui dėl bombardavimų ir uostų užminavimo sumažėjus, labai sumažėjo priešiško išsaunamų artilerijos sviedinių skaičius ir priešlėktuvinių raketų naudojimas.

Siemens įmonė, Stuttgarte, V. Vokietijoje pagamino rentgeno spindulių (X-ray) mašiną, kurioje pacientas ramiai guli ir, jam nejudant, mašina gali peršviesti bet kurią jo kūno dalį.

KREMLIAUS PAREIGŲNŲ POSĖDŽIAI SU ANTANU SNIČKUM KAUNE

MASKVA. — Kremliaus komunistų partijos aukšti pareigūnai ir Lietuvos partijos sekretorius Antanas Sniečkus turėjo specialų politinį posėdį Kaune, kur neseniai įvyko jaunimo riaušės. Taip vakar pranešė New York Times korespondentas iš Maskvos, paremdamas pranešimą Lietuvoje rusų kalba leidžiamo laikraščio "Sovietskaja Litva" žinute, kuri nepasirodė centriniuose sovietų laikraščiuose. Vakarų diplomatai, sakę NYT korespondentas, galvoja, kad tas susitikimas su Sniečkum parodo aukštų sovietų vadų susirūpinimą neramumais Lietuvoje, kur katalikų nepasitenkinimas jau seniai yra labai stiprus, o gegužės mėnesį pasireiškė riaušėmis, kurias turėjo numalšinti vidaus saugumo daliniai.

NYT pakartoja, kad riaušės Kaune prasidėjo gegužės 18 d., mieste, kuris yra antras didum Lietuvoje ir pramonės centras. Jauni žmonės siautė gatvėse, šaukdami "Laisvės Lietuvai!", po to, kai vienas jaunuolis susidėgino. Riaušės tęsėsi dvi dienas ir Vakarų korespondentų buvo laikomos rimčiausiu tautinių jausmų išsiveržimu Sovietų Sąjungoje nuo Armenijos riaušių 1965 metais.

Sovietų centrinė spauda šių įvykių neminėjo, nors šimtai žmonių juose buvo suimti ir keliasdešimt sužeisti, o vienas milicininkas užmuštas, kaip praneša žinios iš Kauno. Pranešimai sako, kad susidėgęs Romas Kalanta prieš padėdamas savo draubius irgi šaukė: "Laisvės Lietuvai!"

Spaudos žinutė apie specialų politinį susirinkimą, kuris įvyko Kaune, buvo pirmas ženklas aukštosios valdžios reakcijos, tačiau Maskvos pareigūnų mentas rangas prileidžia, kad Kremlius išreiškė pasitikėjimą, kad vietinė valdžia gali su įvykiais susitvarkyti, rašo NYT.

Maskvą pasiekusi "Sovietskaja Litva" kopija praneša, kad 69 m. Antanas Sniečkus, kuris išbuvo Lietuvos partijos vadu nuo pat sovietų valdžios Baltijos valstybėje įsteigimo 1940 metais, praėjusį penktadienį kalbėjo Kaune, partijos veikėjų susirinkime apie organizacinį ir politinį auklėjimo darbą, praneša New York Times.

■ I Meksiką atvyko Kinijos diplomatas, kuris įsteigė Kinijos ambasadą Meksikoje.

VARSUVA. — Lenkijos vyriausybės sluoksniui pranešė, kad Kubos diktatoriuk Fidel Castro turi širdies ligos ženklus ir jo kelionės po Lenkiją programa bus sumažinta.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Vakar Irane įvyko didelis žemės drebėjimas, kuris padarė sunkių nuostolių. Žuvusių skaičius dar nežinomas.

◆ Iš Čekoslovakijos į Bavariją, V. Vokietijoje, atskrido pagrobta keleivinis lėktuvas. Pilotas buvo nušautas. Vokiečių policija pabėgėlius suėmė, 11 keleivių nenukentėjo.

◆ Tarptautinė lakūnų sąjunga Londone svarstė lėktuvų pagrobimus ir kaip prieš juos kovoti. Amerikos pilotų sąjunga grasina boikotuoti tas šalis, kurios nebaudžia oro piratų.

◆ Negrų kongreso atstovė Chisholm vakar aplankė ligoninę pareiškė po to, kad nežūrint didelių politinių skirtumų tarp jos ir gubernatoriaus, ji jam linki greitai pasveikti.

◆ Pietų Afrikoje tęsiasi studentų neramumai ir demonstracijos. Policija studentus vaiko lazdomis, vakar vėl buvo nemažai sužeistų.

◆ Prezidento patarėjas Kissinger išskrido į Japoniją.

◆ Rodezijos kasyklų vadovybė jau nebeturė vilties išgelbėti kasyklų, kur įvyko sprogimas, darbininkų. Žuvusių skaičius nustatytas 431.

◆ Rytų Berlyno pusėje, prie gėdos sienos, vėl įvyko šaudymas. Manoma, kad sargybiniai sustabdė bandymą pabėgti.

◆ Sovietų Sąjungoje įvyko dar vienas požeminis atominės bombos sprogimas.

CORPUS CHRISTI. — Texas buvo rastas 32 m. milijonieriaus kūnas. FBI aiškina, kaip jaunas turtuolis pateko į jūrą su 25 svarų cemento plyta ant kaklo, surištomis rankomis, sudaužyta galva.

Klaida ar nuolaida Maskvos derybose?

BONA. — Prezidento Nixono vizitas Maskvoje jau padarė vieną nuostolį Vakarų bylai. Su Brežnevu pasirašytame komunikate, toje vietoje, kur kalbėta apie Berlyno susitarimą, sakinyje sakoma "keturių sąjungininkų susitarimas, liečias Berlyno Vakarines zonas" (Western sectors of Berlin).

Šį nukrypimą pirmi pastebėjo britų ir prancūzų diplomatai. Amerikos diplomatai įrodinėjo, kad šioje formulėje įvykusi klaida, paprastas Kissingerio štabo narių neapsižiūrėjimas, tačiau Vakarų Europos diplomatai spėlioja, kad tas išsireiškimas buvo JAV nuolaida Maskvai ir Rytų Vokietijai.

Šią pažiūrą dabar sustiprina Rytų Vokietijos komunistų vadovo Erich Honecker pareiškimas partijos laikraštyje "Neues Deutschland". Jis sako, kad Amerikos vyriausybė parėmė Rytų Vokietijos pažiūrą į keturių sąjungininkų atsakomybę Berlyne. O ta pažiūra yra ta, kad Demokratinė Vokietijai Respublika yra suvereni valstybė ir kad Berlynas, išskyrus vakarines zonas, yra toks valstybės sostinė. Keturi sąjungininkai atsakingi tie už klausimus, kurie liečia vakarines miesto zonas, sako Honeckeris.

Amerikos diplomatai, spaudžiami Bonos įrodinėja, kad vakarinę zoną paminėjimas Amerikos-Sovietų Sąjungos derybų komunikate implikuoją, kad yra ir rytinė zona. Privačiai tie patys diplomatai pripažįsta, kad komunikate įsivėlė labai svarbi ir reikšminga klaida, kurią komunistai išnaudos.

Maskvos letena Irako žibale

MASKVA. — Sovietų Sąjunga ir Irakas pasirašė prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo sutartį, kuri apima ir Irako neseniai nacionalizuotą žibala, kurį visą ar svarbią jo dalį valys sovietų naftos valyklos, vėliau siųsdamos jį į tarptautinę rinką. Britanija jau pareiškė sovietams dėl to protestą, nes ji mano, kad Irako nacionalizavimas yra nelegalus.

SEN. FULBRIGHTAS VĖL PRALAIMĖJO KOVĄ UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETE

WASHINGTONAS. — Neseniai esame rašę apie senatoriaus Fulbrighto nepasisekimus senato balsavimuose, kur Washingtono korespondentų žiniomis, vyraujanti tokia nuotaika: Ir geriausias pasiūlymas bus atmetamas, jei jį pasiūlys Fulbrightas. Trečiadienį Fulbrightas pralaimėjo savo kovą prieš laisvojo pasaulio radijo stotis: Radio Free Europe ir Radio Liberty. Jo paties pirmininkaujamas senato užsienio reikalų komitetas patvirtino vyriausybės prašymą skirti tų stočių išlaikymui 38.5 milijonus dolerių. Stočių veikimas garantuotas iki 1973 m. birželio 30 d.

Protestuokime

Jau daugiau kaip 30 metų, kai Amerikos lietuviai mini birželio mėnesio trėmimus Lietuvoje. Mes visi gerai prisimename, kada 1940 m. birželio mėnesį Sovietinis okupantas ištrėmė iš Lietuvos šimtais tūkstančių ramius piliečių į Sibirą — badui ir mirtčiai.

Šiais metais A.L.T. Chicago's sk. susitaręs su Liet. Bendr. Chicago's Apygardos Valdyba, nutarė Birželio Trėmimus jungti su piketavimu Sovietų Sąjungos ruošiamos parodos, kuri įvyks Field Museum of Natural History (Roosevelt Road ir Lake Shore). Paroda tęsis nuo birželio mėn. 16 d. iki liepos mėn. 13 d.

Šioje parodoje Sovietų S-ga ruošiasi parodyti Amerikos visuomenei josios kultūrinius laimėjimus.

Mūsų tautai tie Sovietų, vadinami, kultūriniai laimėjimai atnešė vargą, ašaras ir mirtį. Tūkstančiai tautiečių žuvo Sibiro tundrose. Tūkstančiai partizanų mirė su ginklu rankoje, kovodami prieš okupantą.

Mūsų tautos didvyriai, Kudirka, Simokačiai, Kalanta ir šimtai kitų mums primena ir įpareigoja tęsti kovą už Lietuvos išlaisvinimą, primena mums, kad okupanto tikslai pavergtose tėvynėje nėra pasikeitę.

Būkime vieningi!

Parodykime laisvajam pasauliui, kaip komunistinis okupantas, pagrobęs ir paveręs eile buvusių laisvų tautų, pasiglemžęs jų kultūrinius laimėjimus, stengiasi laisvąjį pasaulį apgauti, norėdamas įrodyti, kad tie visi laimėjimai yra Sovietų Sąjungos.

Kviečiame kuo skaitlingiausiai visus dalyvauti parodos piketavime tuo pačiu paminint birželio mėn. trėmimus.

Piketavimo tvarka

Birželio 15 d. nuo 6:00 iki 7:30 val. Visos Tautybės. Birželio 17 d. nuo 1:00 iki 5:00 val. Lietuviai. Birželio 18 d. nuo 11:00 iki 5:00 val. Lietuviai.

Paroda įvyks Field Museum of Natural History — Adresas: Roosevelt Road ir Lake Shore Drive.

Mykolas Pranevičius.

ALT Chicago's sk. pirm.

Romualdas Kronas, Liet. B-nės Chicago's Apyg. Vald. pirm.

— Tautos Fondo Atstovybė D. Britanijoje pareigomis pasiųstie sekančiai: pirmininkas — P. Mašalaitis, išdininkas — J. Vilčinskas, sekretorius — J. Lūža, nariai: Z. Jūras ir A. Jovaras. Atstovybės adresas: 2 Ladbroke Gardens, London, W. 11 2 PU, England. (E)

Balsavimo komitetas 10-3 balsais nutarė lėšas patvirtinti. Prieš stočių lėšas balsavo be paties Fulbrighto dar sen. Mike Mansfield, demokratų vadas senate, ir sen. Stuart Symington. Jie trys siūlė sumažinti lėšas arba visai atmesti šį vyriausybės prašymą.

Kaip žinoma, Radio Liberty transliuoja programas į Sovietų Sąjungą, o Radio Free Europe — į pavergtus Rytų Europos kraštus. Sen. Fulbrightas įrodinėjo, kad tos radijos programos, kurios siunčia žinias ir komentarus į komunistų centrus supančiuosius kraštus, yra "šaltojo karo relikvijos". Lėšas stotims anksčiau buvo patvirtinę senato ir Atstovų Rūmų lėšų komitetai, jas tikriausiai patvirtins ir Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetas bei pilni abiejų rūmų sąstatai.

Apklašinėjimuose dėl stočių lėšų vyriausybės pažiūrą atstovavo valstybės departamentų pasekretorius politiniams reikalams Alexis Johnson. Jis nurodė, kad sen. Fulbrighto anksčiau pareikštos pranašystės, kad stotys trukdo susitarti su sovietais dėl strateginių ginklų apribojimo, nepasitvirtino. Priešingai, Nixono vizito Maskvoje metu stotys veikė pilnu tempu ir tas faktas nepaveikė Maskvos derybų eigą ir neturėjo jokios įtakos derybų rezultatams.

Johnson nurodė, kad žmonės komunistinėse valstybėse laukia laisvos ir nepriklausomos informacijos, nes jų radijas ir spauda yra griežtai kontroliuojami.

Neseniai senate Fulbrightas pralaimėjo, siūlydamas sumažinti lėšas JAV Informacijos agentūrai. Jis pralaimėjo kelis balsavimus dėl Vietnamo karo užbaigimo. Tačiau labai retai jis pralaimi savo paties komitete, kuriam jis seniai pirmininkauja. Stebėtojai net sako, kad Fulbrightas manąs pasitraukti iš politikos. Komunistų priešams toks žingsnis tikriausiai neišspaus daug ašarų.

Žmonės domina Kudirkos likimas

Simas Kudirka ir jo likimas vis tebejudina JAV gyventojus. Vienas jų, M. Seavers, iš Buffalo, N. Y., parašė laiską "The Christian Science Monitor" dienraščiui Bostone (laiškas paskelbtas geg. 9 d.). Skaitytojas, atpasakojęs S. Kudirkos atvejį, jo bylą, stebisi, kodėl apie jį šiuo metu nedaug rašoma. Esą, daug kas norėtų žinoti, kaip Simas dabar jaučiasi, kokia jo sveikata, kaip laikosi jo šeima ir pan. Seavers nurodo: reikia daugiau spaudos žinių apie Kudirką, nes būtina jį apsaugoti nuo sunkiųjų kalėjimo (stovykloje) ir reikia siekti jo išlaisvinimo. Prez. Nixono kelionės Maskvon išvakarės buvusios gera proga visa tai iškelti. (E)

COLORADO IŠ PROFILIO

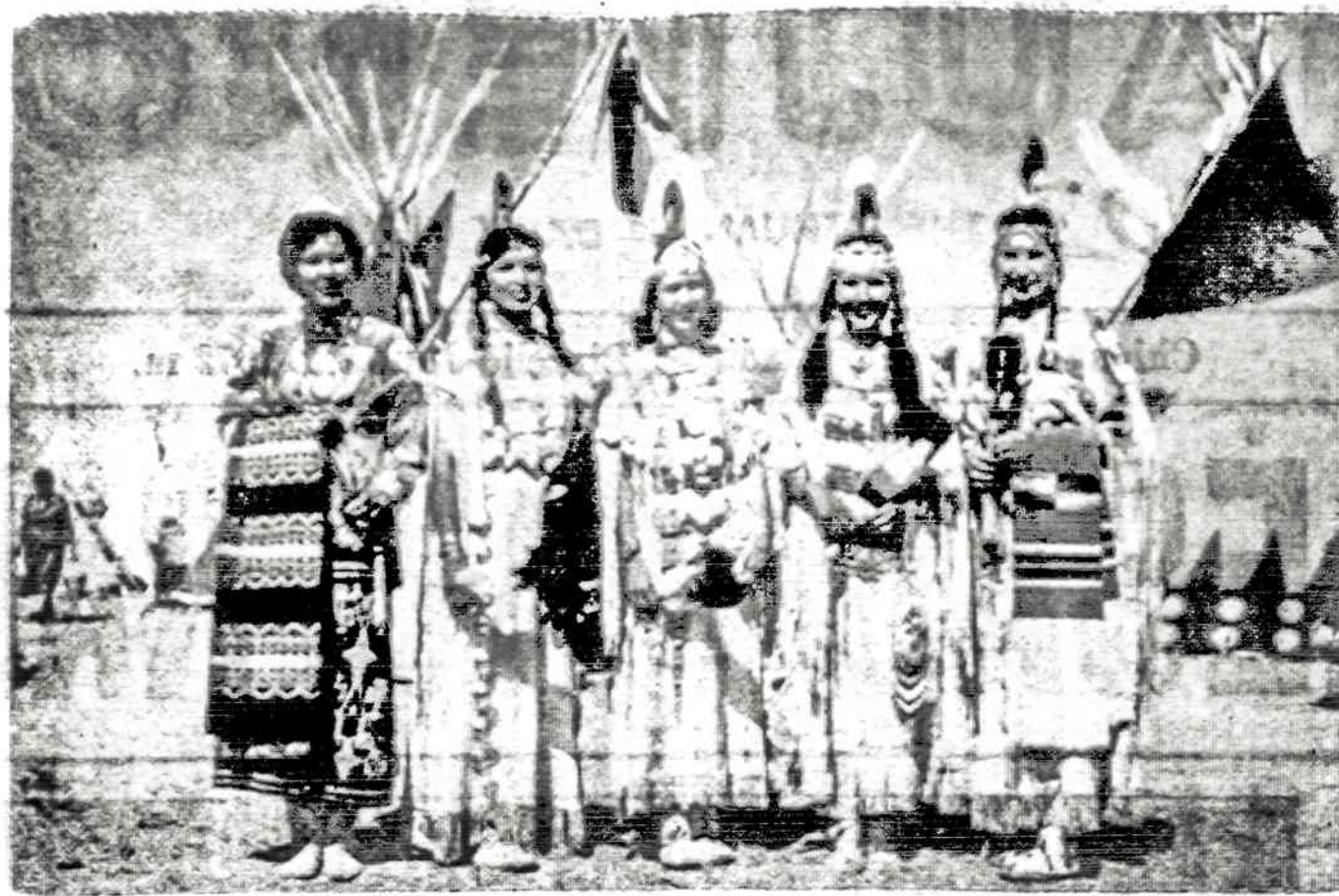
P. STRAVINSKAS
(Str. serijos pabaiga)

Paskutiniu šios serijos straipsniu noriu dar žvilgtelti į Colorado kraštą iš šono, iš toliau, taip sakant, iš profilio. Visų pirma sustosiu ties tomis jo vietomis, kurias, gyvendamas Denveryje, pats esu aplankęs, jose buvojęs, tik nesu čia dar apie jas užsiminęs ar reikiamai jų ap-

rašęs. Jas sugestijuočiau ir kitiems Colorado svečiams, pirmausia atvykus į Denverį ir jį apžiūrėjus, aplankyti. Kas neturėtų savo mašinos tenai, tai yra į jas susisiekimas autobusu. Tik gal turistams, vykstantiems iš kitų JAV vietų į Denverį, bus įdomūs pirmo žygio jų kelionės

Colorado valstijai, važiuojant į Manitou šaltinius, tenka apžiūrėti šią kiltą, einančią pro Vėjų Olą. Gamtovaizdis Colorado valstijoje yra labai retas.

Colorado valstijos indėnės mergaitės, pasipuošusios indėnų drabužiais ir pasidabinusios plunksnomis.

nuotoliai; todėl čia aš ir duosiu nuotolius iš kai kurių JAV miestų į Denverį.

I. — Nuotoliai iš kaikiurių JAV miestų į Denverį, Colorado sostinę

Iš Phoenix (Arizonos sostinės) į Denverį yra 883 mylios, iš Los Angeles 1137, iš San Francisco 1973, iš Miami 2162, iš Chicago 1060, iš New Orleans 1290, iš Baltimore 1667, iš Boston 1995, iš Detroit 1309, iš Kansas City 604, iš Omaha 561, iš Los Vegas 846, iš Newark 1819, iš New York City 1857, iš Clevelando 1352, iš Philadelphia 1770, iš Dallas 781, iš San Antonio 949 ir iš Washington 1343 mylios. Gal užteks.

II. — Iš Denverio lengvai pasiekiamos įdomios Colorado vietos

1) Golden, tik 10 mylių į vakarus nuo Denverio, jau visai kalnų papėdėje esąs, 5,675 pėdų aukštumoje šveicariško tipo miestas, apie 9,000 gyventojų, kurių dalis yra ir dirbančių Denveryje. Čia yra garsioji JAV kasyklų mokykla, paruošianti kasyklų inžinierius, ir dar kelios augst. mokyklos. Profesoriai turi bendrus "apartmentinius" namus. Yra geras geologinis muziejus (jo apžiūrėjimas veltui) ir dar keli kiti muziejai. Yra irgi labai didelė, moderni Adolph Coors alaus darykla, kurią labai lanko turistai. Netoli nuo Golden yra garsusis Red Rocks parkas su savo amfiteatru ir katalikų turistų labai lankoma Motinos Cabrini koplyčia, su šventosios stovykla ant kalno, į kurią yra Kryžiaus keliai iš pakalnės. Golden žmonės labai draugiški, turistams teikia mielai informaciją.

2) Idaho Springs, apie 34 mylios nuo Denverio į v., 7,540 pėdų a., nedidelis, tik apie 1,500 gyventojų miestelis, kur kada buvo aukso kasyklos. Dabar jis įdomus tik savo Sky sportavietėmis ir karštaisiais mineraliniais (radium) šaltiniais. Miestelis gerokai nuskurus, aplūžęs, šiaip neįdomus, tik tai žemė ten labai brangsta — matyt, jos spekuliantai numato miestelio "grazią ateitį"...

3) Central City, 37 mylios nuo Denverio, 8,496 pėdų a., kada buvęs visame pasaulyje garsus savo aukso kasyklomis, savo "richest square mile on earth", t. y. turtingiausia visame pasaulyje žemės kvadratinė mylia, miestelis, buvęs išaugęs į didelį, net 40,000 gyventojų miestą, bet vėliau, tam auksui žemėje išsišėjęs, sunykęs, likęs, galima sakyti, tik "dvasių miestu", dabar beturįs tik 211 gyventojų. Yra užsilikusių gražios architektūros namų, visų pirma, labai įdomūs Operos Namai, kur dar ir dabar vasaromis, kada ten privažiuoja daug turistų ir atostogautojų, būna koncertai, vaidinimai, kartais net pastatoma kuri opera su artistais — solistais iš New Yorko ar San Francisco. Si istorinė vietovė labai įdomi. Ji vasarą turistų gausiai lankoma.

4) Frisco, 81 mylia į v. nuo Denverio, 9,097 pėdų a., tik 316 gyventojų miestukas, prie populiarus Dillon rezervuaro, su geromis Sky sportavietėmis. Tu-

ristų lankomas ypač dėl vietovės aukštumo. Šiaip ten nieko įdomaus. Yra keli viešbučiai, ir jų kainos nebrangios.

5) Boulder, 27 mylios į š. nuo Denverio, 5,354 pėdų a., prie pat kalnų, švarus, jaukus, sparčiai augęs, dabar turįs per 66,000 gyventojų universitetinis miestas, kur yra pats didžiausias visoje JAV Colorado universitetas, turįs net daugiau negu 21,000 studentų, iš visų JAV ir dar iš 72 užs. kraštų, su 11-ka įvairių aukštųjų mokyklų, su puikia moksline biblioteka, su labai turtingais antropologijos, geologijos, zoologijos, botanikos ir kt. muziejais ir pan. Miestas ypač tuo įdomus, kad jis gausa savo gyventojams vandenį iš nuosavų ledynų kalnuose (tai vienintelis toks visame pasaulyje miestas!). Daug įvairių įdomybių. Miestas sparciai auga (1960 m. buvo tik apie 38,000 gyv.).

6) Colorado Springs, 67 mylios į p. nuo Denverio, 6,012 pėdų a., apie 125,000 gyventojų rezidencinis, kurortinis ir atostogininkų miestas; labai gražus, su plačiomis gatvėmis, su daug parkų — žalumynų, labai švelnaus klimato, vad. "The City of Sunshine"; su daug didelių namų, liuksusinių viešbučių, restoranų, krautuvinių ir pan. Daug įvairių įdomybių, tiek pačiame mieste, tiek ir už jo, kaip pvz., garsusis — nuostabusis "Dievų Sodas", puikus Cheyenne mt. zoologijos sodas, Willy Rogers koplyčia; kiek toliau (Denverio link) labai įdomi Karo Aviacijos Akademija, iš visų Colorado vietų turistų labiausiai lankoma.

7) Manitou Springs, tik 6 mylios į v. nuo Colorado Springs, 6,412 pėdų a., daugiau nei 4,000 gyventojų kurortas; su daugeliu viešbučių, vasarotojams namų, pačiuose kalnuose; su labai gražiais gamtovaizdžiais, su šalto vandens mineraliniais šaltiniais ir su jų voniomis; labai ramus, sveiko oro, turistų ir atostogininkų labai mėgiamas. Iš jo keltais galima pasiekti garsiąją Pike's Peak, 14,110 pėdų a., taip pat Manitou kalno viršūnę, 9,455 pėdų a., iš kur yra labai gražūs vaizdai į kalnus ir į tolimas Colorado lygumas. Viešbučio kainos brangios, bet iki birželio 1 d. ir po rugpjūčio mėn. galima gauti papigimimus. Yra susisiekimas ir su Colorado Springs miestu (autobusais).

8) Cripple Creek, 111 mylių į p. nuo Denverio, 9,494 pėdų a., kada buvęs didelis miestas, turėjęs per 60,000 gyventojų, garsėjęs savo plačiausiomis visame pasaulyje aukso kasyklomis, dabar visomis Amerikai net 28 milijonierius, turėjęs daugelį didelių, gražių namų, ligoninių, muziejų. Operos Namų, daug visokių krautuvinių ir pan., bet dabar, iškasus aukšą, sunykęs, sukurdęs aplūžęs, duobėtomis gatvėmis, netaisiomais šaligatviais, smunkas savo namais į žemę, beturįs tiklį apie 350 gyventojų, kurie irgi rengiasi jį apleisti, nes ten nėra darbų. Vasaromis jis betgi lankomas turistų, kaip įdomi ir istorinė vieta. Yra ir atostogininkų, kuriems įruoštas viešbutis iš buvusios ligoninės. Yra istorinis muziejus, kur "valdininkauja"

kelios apie 80 metų senutės... Apylinkės, gamtovaizdžiai gražūs.

9) Victor, visai arti Cripple Creek, 9,693 pėdų a., irgi "buves miestas", vadintas "The City of Mines", dabar jau kone visai išnykęs. Pernai vasarą, važiuodamas per jį iš Cripple

Creek, mačiau dar, rodos, sveikų, galimų gyventi, bet negyvenamų namų, išdaužytais langais, nes ten nėra žmonių. Vaizdas labai liūdnas. Atrodo išmiręs miestas, lyg jo choleros ar maro epidemijos. Sako, kad turistai vasaromis mėgsta ten pasižvalgyti, pasižiūrėti tos sukreičiančios realybės.

III. — Dar kitos Colorado vietovės ir įdomybės

Čia pateikiau inform. žinių apie tas Colorado vietoves, kuriose, kaip sakiau, pats buvau ir kurias apžiūrėjau. Colorado pažinimo literatūra rodo, kad tame krašte yra dar daug, labai daug ir kitų gražių bei įdomių vietų, bet, jose nebuvo, apie jas nerašysiu.

Šiuo baigiu savo šią informacinių straipsnių seriją "Spalvingasis Colorado".

Noriu dabar Naujienų skaitytojams pateikti dar kitą str. seriją išryškinti Colorado krašto geresius pavyzdžius ir idėjas, kurias ir mes turėtume įsivairinti. Jei tas man pavyktų, tai ir šie mano jau paskelbtieji

straipsniai bei pasikalbėjimai (interviews) apie Colorado turėtų daugiau praktinės ir didesnės vertės. O to aš labai norėčiau. Tuo tikslu, prisipažinsiu, šiuos straipsnius aš čia ir rašiau.

RYSKINAME MINTĮ

Petro Stravinsko straipsniu "Ar vertėjo?", atspausdinto 1972 m. birželio 8 d. Naujienose, pabaiga, pataisius porą įsibrovusių korektūros klaidų, skaitytina taip:

"...šiuo nepasisekusio maišto metu mažos pavergtosios europinės tautos vaikų išbarstytos laisvės sėklos vieną dieną sudrįs ir atnės neapsakomai didelių derlių..."

NAUJIENAS
Lietuviai taip pat ir perka...
ir pragaištinio tikslu per
NAUJIENAS

Cilirado valstijos Dievų sodo vaizdas. Turistai važiuoja pamatyti kalnų masyvus ir nepaprastai įdomią augmeniją.

Where has all the money gone?

It just goes.

You shake your head.

You see it slip out of your hands and you worry.

Instead of worrying, why not do something about your money? Save some. Painlessly.

Join the Payroll Savings Plan where you work.

Your money will add up faster than ever before, because now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds. Now E Bonds pay 5 1/2% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1 1/2%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Get a grip on your money the Payroll Savings way. It's an easy way to see your money grow instead of go.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

SAVE AT

Mutual Federal

Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanaukas, President Phone 847-7747

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE 2 YEAR MATURITY

6% Per Annum

Paid and Compounded QUARTERLY

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT Per Annum

NOW INSURED TO \$20,000.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė. Apie senus laikus. Kai atitvarai ir laumės. Skrajoj po laukus... S. Petersonienė

Pasakos ir pasakos yra vaikų meilėms ne mažiau kaip žaidimai su krykštavimais. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų maziems ir jaunimui.

1 N. Butkienė. VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 8 pasakos ir D.VY. NUKES, 34 psl., su 8 apsakymais ir vaiku pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršelais. Kaina po 1 dol.

2 Vanda Frankienė-Vaitkevičienė. SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems Jūratės Eidukaitės iliustruota Didelio formato, 24 psl., gražūs leidiniai. \$1.30

3 A. Giedrys. MURKLYS, 24 apsakymais vaikams. Dail. V. Siman. Iliustruota, 130 psl., \$1.80

4 Stasė Vanagaitė - Petersonienė. LAUME DAUME. 19 eilėraščių, kaip pasakos, apie pasipintusias laumes. Iliustruota dail. J. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršelais, puikus 77 psl. leidinis. \$3.00.

5 Jonius Valaitis. SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eilėraščių parinkimas, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais. 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto is pat mažens yra daug lengviau juos įprauti ir tuos, kai skaityti ir žygiu. Iliustruota dail. J. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršelais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 84 psl. kaina 5 dol.

6 Alfonsas Vambutas. TRYŠ SAKALAI, Liet. Mokytųjų 5-6-os premijos knyga. Jų originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos. 186 psl., kaina 2 dol.

7 Juozas Švaistas. SAUNUS PENKETUKAS, apsakymais, kaip pasakos vaikams ir tuos, kai skaityti ir žygiu. Iliustruota dail. J. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršelais, puikus 77 psl. leidinis. \$3.00.

8 Jonas Valaitis. SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eilėraščių parinkimas, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais. 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto is pat mažens yra daug lengviau juos įprauti ir tuos, kai skaityti ir žygiu. Iliustruota dail. J. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršelais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 84 psl. kaina 5 dol.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST. CHICAGO, ILL. 60608.

AR PASIRODYSIME ESĄ SVETINGI

"Kur aš nukeliausiu, nakvynė gausiu... Turit namą, turit stogą, priimt svečią būt nebologas..." Tai moto Jaunimo Kongreso Nakvynių komisijos, beieškančios atvykusiems į JK jaunuoliams, jaunuolėms nakvynių. Ir nedėkingas darbas. Reikia surast net iki 1000 nakvynių. O kiek jų turima, kaip bus išspręsta nakvynių problema, ar Chicago lietuviai pasirodys svetingi?

Šiais rūpesčiais ir gyvena JK Nakvynių komisija, kuriai su dideliu atsidesimu vadovauja energinga pirmininkė Daiva Vaitkevičiūtė, aktyvi Karp!

Neo Lithuania narė ir šios korporacijos atstovė JK.

Su ja ir dalinamės nakvynių rūpesčiais.

— Žinome, kad jau ieškojote atvykstantiems į JK nakvynių, kaip sekėsi, kokių būdu tai atlikote?

— Nakvynėmis rūpinasi gana didelė narių skaičiumi Nakvynių komisija. Joje dirba net 25 komisijos nariai. Ši komisija esanti pati skaitlingiausia narių skaičiumi ir jos nariai esą jauniausi amžiumi. Nakvynių ieškota įvairiais būdais. Komisijos nariai pėsti apėjo Brighton Parko, Gage Parko ir Marquette Parko lietuvių apgyvendintuosius namus aplankydami namuose. Prašė nakvynių. Iškurių namus dėl įvairių priežasčių negalėjome įeiti, tiems palikome specialias anketas. Viso aplankėme per 600 lietuvių šeimų. Vien tik Marquette

JURGIS JANUSAITIS

Parke 200 šeimų. Rezultatai, žinoma, palyginus menki. Tėsuradome tik 100 nakvynių, o pagal registracijos davinius jų reikės tarp 800 — 1000.

— Tad kur priežastis, kad taip maža šeimų tepasizadėjo nakvynėn svečius priimti?

— Daugelis sakė, kad į Tautinių šokių šventę ir JK atvykusi ju giminačiai, pažįstami. Antra, vyresnioji karta jau nebūti ryšio su tų jaunuolių tėvais, kurie į kongresą atvyksta. Pirma JK ši problema sprendėsi daug lengviau, nes jaunimo tėvus rėšo pažintys iš tremtinių stovyklų, iš bendrų kelionių ir iš Lietuvos. Dabar tie ryšiai, atrodo, tarpe jaunėsnųjų tėvų sumažėję. Tas sunkina ir nakvynių reikalą.

— Ar nakvynių ieškantis jaunimas lietuvių buvo šiltai sutiktas?

— Buvo visokių atvejų. Dauguma priėmė gražiai, pasikalbėjo, pareiškė savo motyvus, dėl ko negalį priimti. Kiti tuojau pažadėjo nakvynes, kartais ne vienas, bet keliems. O buvo ir vienas kitas atvejis, kad mus iš namų išstūmė, sakdami — eikite ir galvos nekvaršinkite.

— Kurie JK dalyviai labiausiai bus reikalingi nakvynių? — Iš užsienio atvykusieji, nes pav. Pietų Amerikos žmonių metiniai uždarbiai tokie menki, kad net kelionei neužtektų apmokėti. Tad jiems ir norime padėti.

— Kai kas baiminasi, kad

apnakvins jaunuolius, jiems reikės duoti susisiekimo priemones, rūpintis maistu, o daugelis dirba ir to negalės atlikti. Kaip jūs manote šiuo atveju?

— Tai neturėtų būti priežastimi atsakyti nakvynę. Apsigynę jaunuolis ar jaunuolė visą dieną praleis kongrese, viešbutyje, tad su maistu rūpintis šeiminkams netenka, nebent iš ryto duoti užkąsti ir gal iki Jaunimo Centro atgabenti iš ryto, o nuo čia į viešbutį kurso specialūs autobusai JK dalyviams vežioti.

— O kaip išspręstė nakvynių klausimą tiems, kurių niekas į savo namus negalės priimti?

— Tai pats didžiausias rūpestis. Net negalėčiau dabar atsakyti. Tai ypatinga problema, kuria turėtų susidomėti ir kiek viena lietuvių šeima. Bet aš tikiu lietuvių svetingumu. Atsimenu, kai buvau dar tik 6 metų, tai mano tėveliai iš Vokietijos atsikvietė žmonių ir jie ne vieną naktį, bet mėnesiais drauge susipažinę gyveno, vieni kitiems padėjo. Atjautė. Manau, kad ir šia proga lietuviai parodys gerą širdį ir dar atsilieps į mūsų šauksmą — Priimkite į savo namus jauną svečią. Jis bus jums dėkingas. Mus labai sujaudino viena 80 metų senutė sakydama: vaikeliai, Dievulio palaima lydi tuos, kurie į savo namus pakeleivingus priima. Priimsiu į savo namus tiek, kiek vietos turėsiu...

— Kokių dar būdų ieškote nakvynių?

— Kalbame per radiją, skelbiame laikraščiuose, išsiunčiame į priemiesčius anketas, o dėl pinigų stokos, visiems net laisvų negalėjome išsiųsti. Išspausdinome 1000 atsisaukimų ir juos daliname prie lietuvių bažnyčių, krautuvėse.

— O gal galite išnuomoti viešbučius?

— Visai neturime tam reikalingų pinigų. Net tėvas J. Kubilius susirūpinęs, nes gal JC teksią ant kariškų lovėlių miegoti...

— Kas jums dar talkina šiame sunkiame darbe?

— Keturių pakomisės: Plakaty — vadov. Dailės Mackevičiūtės, Anketų — Astos Paškevičiūtės ir Gintauto Butėno, kuri atlieka patį sudėtingiausį koordinavimo darbą tarp nakvynę duodančių ir nakvynės ieškančių; Informacijos — Algio Jasaičio ir Foto korespondentų — Juozo Kapačinsko. Šios pakomisės taip pat turi savo paskirtį ir yra didelės talkininkės Nakvynių komisijai.

— Jūsų darbo nuotakis ir pageidavimai?

Komisija su padaliniais dirba nuosirdžiai, ypač mergaitės. Prašymas — būkime svetingi, į savo pastogę priimkime jauną lietuvį — Jaunimo Kongreso dalyvį, svečią iš tolimųjų kraštų, už ką jaunimas, Jums, vyresnieji, liks nepaprastai dėkingas — pokalbį baigė sumani Nakvynių komisijos vadovė Daiva Vaitkevičiūtė.

II PLJK Nakvynių komisijos narių dalis. Iš kairės į dešinę: Roma Misiulytė — vicepirma, Daiva Vaitkevičiūtė — pirmininkė, Giedrė Cepaitytė — sekr., Silvija Traškaitė, Algis Vaitkevičius, Milda Kupcikevičiūtė, Dalia Maciukevičiūtė, Audronė Miglinaitė, Linas Raslavičius — išdėstymas, Rimas Miečius, Neringa Ambrozaitė, Jonė Klinskaitė, Jonas Vaznelis, Raimundas Adomaitis, Asta Paškevičiūtė ir Ramona Kaveckaitė. Foto: Juozo Kapačinsko, komisijos nario

Jaunimo Informacinis pasitarimas su spaudos žmonėmis

Birželio 4 d. Jaunimo Kongreso rengimo Komitetas pakvietė spaudos atstovus painformuoti ir pasitarti. Susirinkimą atidarė ir jam pirmininkavo Informacijos komisijos pirmininkas Juozas Šlajus. Be 29 kongreso komiteto narių, dar daug komiteto atstovų dirba visose laisvojo pasaulio lietuvių gyvenomose vietovėse. Pasitarime buvo pristatyta ir iš užsienio atvykusi atstovė dr. Audra Deveikytė.

Pagrindinį pranešimą padarė kongreso pirmininkas Romas Sakadolskis. Jis trumpai nupasakojo Kongreso parengiamųjų darbų eigą ir ilgiau apsisistojė prie Kongreso organizacijos darbų, ir jų reikšmės po kongreso. Jie būsią net svarbesni negu pats kongresas.

Dar kalbėjo ir kiti kurie Kongreso rengimo komisijų nariai.

Kongreso parodos Jaunimo Centre, Chicagoje bus atidarytos jau birželio 24 d. ir tęsis iki liepos 4 dienos. Numatoma šios parodos: grynojo meno, taikomojo meno, architektūros, fotografijos, filmų, spaudos ir tautodailės. Parodos organizuoja Dalia Lukošūnaitė.

Kongreso atidarymas įvyks birželio 30 d. Chicagoje ir tęsis iki liepos 4 d. Akademinių dailės komisijai vadovauja dr. Algis Norvila, vakarinės programoms — Gediminas Kazėnas ir sporto diena — Jonas Baris. Posėdžiai ir paskaitos vyks iki liepos 4 d.

Liepos 4 — 9 dienomis Kent valstybiniame universitete, Ohio, Jaunimo Kongreso atstovams bus studijų dienos. Tautiniu atžvilgiu programa suskirstyta į 6 dalis, apimančias pačius svarbiausius gyvenimo bruožus. Liepos 9 — 15 dienomis Romuvoje, Kanadoje bus Pasaulio Lietuvių Jaunimo stovykla.

Liepos 15 — 16 dienomis Kanadoje bus Kongreso uždarymas.

Visų kongreso dalių programos labai įdomios ir gerai paruoštos. Jos jau buvo šiek tiek skelbiamos. Spaudoje ir per radijo bus ir toliau skelbiamos.

Kongresui lėšų telkimas ne visur sklandžiai vyksta. Buvo pasisakyta, kad į šį darbą pas

SO. BOSTON, MASS.

Kaip Bostono lietuviai pagerbė savo poetą Stasį Santvarą

Seštadienį, gegužės 27 d., Tautinės S-gos namuose So. Bostone įvyko kultūrinis renginys, skirtas poetui Stasiui Santvarui jo 70 metų amžiaus ir 50 metų kūrybos sukakties proga pagerbti.

Tautinės S-gos namų reprezentacinė salė buvo taip perpildyta, jog daugelis kiek vėliau pareiškusių norą tame pagerbime dalyvauti jau nebetilpo.

Programai vadovavo rašytojas Antanas Gustaitis, pristatydamas jubilatą ir programos vykdytojus.

Pagrindinį žodį apie Stasį Santvarą poetą ir žmogų tarė svečias iš Montrealio poetas Henrikas Nagys.

Stasio Santvaro poezijos pluoštą labai originaliai pateikė svečiai iš Chicago — aktorai Jonas Kelečius ir Stasė Kielaitė-Kelečiuvienė. Sakytume, tai nebuvo koks patoso persunktas deklamavimas, kaip kartais girdime, o tiesiog poeto žodžiais dviejų aktorių kalbėjimas į žmogaus

širdį, kartais net malda, tyliai išsakanti poeto mintį ir jausmą.

Tokių Stasę ir Joną Kelečius ir tokį iš jų lūpų Stasį Santvarą Bostone girdėjome pirmą kartą.

Siltu sveikinimu į sukurtoji ninką prabilo Rašytojų Draugijos pirmininkas poetas Leonardas Andriekus. Žodžiu dar sveikino Neolituanų vardu J. Lendraitis, I.B. apygardos pirm. A. Skudzinskas ir sutdentė Birutė Vaičiūnaitė, kuri dar perskaitė eilę raštu gautų sveikinimų.

Daug svečių buvo atvykusių iš toliau. Iš New Yorko buvo atvykę poetas Antanas Rimvydis, Antanas Diržys, dirigentas Vytautas Marijošius iš Hartfordo, akt. Vytautas Valiukas iš New Haven, visa Vėbrų šeima iš New Haveno, žurn. Juozas Bubelis iš Philadelphia, ir V. Rasteniai ir G. ir Alg. Buonas Kelečius ir Stasė Kielaitė-Kelečiuvienė. Sakytume, tai nebuvo koks patoso persunktas deklamavimas, kaip kartais girdime, o tiesiog poeto žodžiais dviejų aktorių kalbėjimas į žmogaus

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdziai cku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK 19-tai brožuai, paliečiant lo laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato

J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kietai viršeliais \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIESE" su DIDELĖMS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 pusl. \$6.00

K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl. \$6.00

Prof. Vaclovo Biržiškos, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 pusl. \$7.50

Prof. Vaclovo Biržiškos, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 226 pusl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00

Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00

Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p. \$5.50

Juozas Liudžiūnas, RAŠTAI, 250 pusl. \$3.00

P. Liudžiūnaitė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 pusl. \$1.00

S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJŲ AMERIKOJE, 297 p. įrišta — \$5.00, minkštais viršeliais — \$4.00

Dr. V. Srugoienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl., dabar tik \$10.00

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

help your HEART FUND help your HEART

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	
vienam mėnesiui	\$6.00
Kanadoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lietuvoj žurnalistai tarnauja tik Maskvai

Šių metų gegužės 5 dieną Vilniun buvo suvežti visoje okupuotoje Lietuvoje veikiantieji žurnalistai, laikraščių redaktoriai, televizijos ir radijo pranešėjai ir žurnalų bei žurnaliukų ruošėjai. Suvažiavimas atvyko veik visas Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir įtakingesni "tarybinės" valdžios pareigūnai. Partijos politinis biuras buvo paskirtas į garbės prezidiumą, o generalinis partijos sekretorius Antanas Sniečkus pasakė svarbiausią kalbą.

Toks netikėtas ir skubus žurnalistų suvažiavimas įvyko dėl paprasto dalyko: Maskvoje buvo minima Pravdos 60 metų sukaktis, todėl kiekvienam žurnalistui reikėjo įkalti į galvą tos Pravdos reikšmę ir svarbą ne tik tai Sovietų Sąjungai, bet ir "tarybinės" Lietuvos gyvenime. Sovietų Sąjungos vyriausybė išleido specialų atsisaukimą šios sukakties proga. Sniečkui teko aiškinti suvežtiems jaunuoliams, kodėl Leninas įsteigė partijos laikraštį ir kokią svarbą Pravda turėjo visoje Rusijoje. Ko Sniečkus suvežtiesiems nepasakė, tai kad ta Pravda buvo leidžiama Zinovjevo vogtais pinigais, o vėliau buvo palaikoma iš Vokietijos gaunamomis sumomis.

Sniečkui išaiškinus Pravdos svarbą, susirinkusieji suprato, ko partijos centro komitetas iš Lietuvoj veikiančių žurnalistų nori ir kuriems tikslams jie buvo suvežti į Vilnių. Jiems buvo perskaitytas propagandistų paruoštas atsisaukimas, kurį Vilniun suvežti žurnalistai, aišku, priėmė. Jis pavadintas "Kreipimasis į visus Tarybų Lietuvos žurnalistus". Vilniun visų suvežti negalėjo, nebūtų vietos, kur juos apnakvydinti, užtat jiems paskelbtas atsisaukimas, kurį jie turės atidžiai studijuoti ir taikyti praktiškai gyvenime.

Paskelbtas atsisaukimas šitaip sako:

"Tarybinė spauda, televizija ir radijas, informacijų agentūra buvo ir yra galingas partijos įrankis, formuojantis naują žmogų, skiepijant ir įtvirtinant jo sąmonėje materialistinę pasaulėžiūrą, propaguojant ir skleidžiant masėse marksizmo — leninizmo idėjas. Garbinga pareiga ir didi atsakomybė tenka tarybinėms žurnalistams, semiantiems patyrimo iš Pravdos, kurios ilgametis kelias įkvepia mus dar ryžtingiau ieškoti būdų publicistinio žodžio veiksmingumui ir įtakai stiprinti". (Tiesa, 1972 m. geg. 6 d., 1 psl.).

Iki šio meto "naujo žmogaus formavimas" buvo priimamas Lietuvos mokytojams. Jie stengėsi "tarybinti" gyvena.

KODEL SOVIETAI GERINASI AMERIKAI

Maskvos ir Pekino priešingumai tebeaštrėja

Neseniai Santiago de Chile įvykusioje pasaulinėje prekybos konferencijoje komunistinės Kinijos atstovas Ču Hua-min viešoje savo kalboje pasakė, kad sovietinis komunizmas seniai pavirtęs kapitalizmo išsigimėliu ir dėlto su juo reikia kovoti tiek pat kaip ir su klasiškuoju JAV kapitalizmu. Raudonosios Kinijos delegatas abidvi šias valstybes vienu ypu apkaltino imperializmu ir kolonializmu, bent

tą "naują žmogų", bet jiems nepavyko. Mokytojai labai daug dirbo, bet Maskvos jie nepajėgė patenkinti. Šiandien didelė tos pareigos dalis jau permetama žurnalistams ir redaktoriams.

Šių metų geg. 4 dieną Aukščiausios "tarybos" prezidento pirmininkas Motiejus Šumauskas, vykdydamas Sniečkaus ir kitų pareigūnų įsakymą, pasirašė aukščiausios "tarybos" įsaką, kuriuo Lietuvos "tarybinė" valdžia suteikė "nusipelnusio garbės žurnalisto" vardą šiems žurnalistams: Doktorui Broniui — Kapsuko rajono laikraščio Naujasis Kelias redaktoriui, Magaramui Semionui — Vakarinių Naujienų laikraščio redaktoriui, Juozui Motiekai — Pasvalio laikraščio Darbas redaktoriui, Glebui Skabertinui — Červony Standar laikraščio redaktoriaus pavaduotojui ir Pavelui Ternovskiui — Sovietskaja Litva laikraščio skyriaus vedėjui. Visi čia paminėti asmenys yra "tarybinės" Lietuvos žurnalistų sąjungos nariai, jie pasižymėjo praeitais metais ir jiems suteikti didžiausi maskvinės garbės titulai.

Bet Šumausko pasirašytas "įsakas", Sniečkaus pasiūlytas atsisaukimas buvo ne pati svarbiausioji priežastis žurnalistams suvaryti į Vilnių. Svarbiausia buvo Sovietų Sąjungos prezidento N. Podgorno kalba, tą patį vakarą pasakyta Maskvoje ir iš anksto išsiuntinėta ne tik į Vilnių, bet ir į kitas "tarybines" respublikas. Tos pačios dienos Vilniuje spausdintoji Lietuviška Pravda ne tik aprašė Sniečkaus suvežtus žurnalistus, bet ji įdėjo visą Podgorno kalbą. Kaip Šumauskas apdovanojo Lietuvos "tarybinius" žurnalistus, taip pat Podgornas apdovanojo Pravdos redaktorių. Jis trumpai paminėjo visą Pravdos nueitą kelią ir pabrėžė josios svarbą bolševikų grupelės išsilaukymo valdžioje. Maskvoje Podgornas, tarp kitų dalykų, pasakė:

"Ir dabar, kai Lenino partija atvedė tarybinę liaudį į naujus istorinius komunizmo laimėjimus, tarybinė spauda, televizija, radijas, informacijų agentūros, knygų leidykla yra tos kovos pagalbininkai, marksizmo — leninizmo ir proletarinio internacionalizmo idėjų ir pergalių skelbėjai. Būdamas svarbus idėjinis, politinis partijos įrankis, mūsų spauda kartu yra masinė viešosios nuomonės tribūna, reikšdama darbo žmonių interesus ir lūkesčius". (Ten pat, 3 psl.).

Kad "tarybinė" spauda, radijas, knygų leidykla, informacijų agentūros ir agentai yra Rusijos komunistų partijos įrankis, tą Naujienų skaitytojai seniai žino. Bet kad Lenino partija būtų ką naudingo davusi darbininkams, tai tenka labai suabejoti. Jeigu Rusijos darbininkai geriau gyventų, tai "tarybinė" valdžia nestatytų geležinės uždangos ir nešaudytų darbininkų už norą išvažiuoti ir pamatyti, kaip darbininkai laisvame pasaulyje gyvena.

Sovietų adresu pasakydamas tikrą tiesą.

Kad sovietai tokius savo "idėjos brolių" kinų komunistų "komplimentus" rimtai priima ir visokiems iš to sekančiams įvykiams ruošiasi, kaip Londono Internacinalinis Strateginių Studijų Institutas skelbia, jau ištisi keturi metai kaip Sovietai stiprinasi visu Kinijos pasieniu.

Pasak šį autoritetinę institu-

Peticijų įteikimas Baltuose Rūmose gegužės mėn. 17 d., 1972 m. 75.000 parašų paremtos peticijos įteikiamos Harry Dent, special council to the president. Iš kairės į dešinę: Dr. J. Genys, Altos įgaliotinis Washingtono, Dr. K. Bobelis, Altos pirmininkas, Harry Dent, Laszlo Pasztore — tautybų direktorius prie respublikonų tautinio komiteto.

ta ("Strategic Survey 1971") sovietų rusų divizijų skaičius kinų-sovietų pasieniu ir sovietų satelinėje Mongolijoje nuo 1968 metų padaugėjo trigubai. Kinijos "teatre" sovietai šiuo metu turi 44 divizijas, tai yra visą Sovietų armijos ketvirtadalį. Kiekviena sovietinė divizija turi po 10,000 vyrų, o kai kurios tų divizijų šėnčios apginkluotos net atominiais ginklais.

Kinija tokį sovietų tvirtinimąsi tūkstančių mylių ilgumo pasieniu stengiasi atsverti savo kariniu pasiruošimu. Vien praeitais metais jie į šiaurinį savo pasienį nusiuntė dar 7 divizijas, o toliau nuo pasienio laiko paruošė pustrčio milijono armiją! Iki šiol kinų strategija yra, konfliktui kilus, rusus įsivilioti į savo teritorijos gilumas ir juos "nuskandinti liaudies kare". Bet vėliausiu laiku ir kinai nuolat modernina savo apsigynimo jėgas.

Iš kitų rūšių ginklų, kinai dabar turi 3,000 kovos lėktuvų, jų tarpe jau 30 lėktuvų, pačių kinų, pagal rusų TU-16 modelį, pasistatytų bombonešių, kurie gali nešti branduolinius ginklus iki 1,600 mylių toumo, ir turi taip pat savo gamybos 70 dvisrovių kautynėms lėktuvų, galinčių skristi dukart greičiau už garšą. Minėtasis strateginių studijų institutas dar žino, kad kinai jau turi įsirengę 20 vadinamojo toumo (600 iki 1,000 mylių) sviedinių (missils) ir, negana to, jie jau turi nežinomą kiekį tokių sviedinių, kuriais esą galėtų pasiekti visus diduosius Sovietų S-gos miestus, įskaitant Maskvą ir Leningradą.

Abipusis paspartintas gink-

lavimosi ir įtampa prasidėjo po 1969 metais įvykusių pasienio susidūrimų, nors Institutas tvirtina, kad sovietai visais metais anksčiau konflikto jau stiprino išilgai visos kinų-sovietų sienos. Vien tarp 1968 ir 1969 metų sovietai savo divizijų skaičių padaugino iš 15 iki 21 divizijos.

Kinai laikosi prielaidos, kad sovietų invazija į Čekoslovakiją yra precedentas bandyti panašią "Brežnevo doktriną" ir Kinijai pritaikyti. Dėl to, ir ypač po 1969 metų kovo mėnesio konflikto Ussuri upės saloje Čen Pao raudonosios Kinijos vadovai Mao Tse-tungas ir Čou En-lai griebsi paspartintų strateginių priemonių sovietų imperialistiniams kėslams ir grėsmėms atremti. Dėl to ypač suprantamas nepaprastas Sovietų susirūpinimas kai J. Valstybių prezidentas ryžosi vykdyti į Pekiną. Sovietai labai bijosi kinų ir amerikiečių sąjurtėjimo. Sovietams liko du pasirinkimai: arba stengtis pagerinti santykius su Kinija arba skatinti detente (įtampų atpalaidavimą) kituose frontuose kad galėtų koncentruoti savo jėgas prieš kinus su šypsena!

Pavyzdžiui, diplomatiniai rataliai Jungtinėse Tautose atkreipė dėmesį į tai, kad Kinijos atstovui pasirodžius JT kariniame komitete sovietų delegatas jį ypatinai šiltai pasveikino. Diplomatai taip pat pastebėjo, kad minint Lenino dieną Maskvoje politbiuro narys Kulakovas savo kalboje visiskai nebekritikavo "kinų revizionistų", kaip tatau darydavo per ankstybesnius minėjimus.

Visus tokius sovietų melikavimus Pekinas iki šiol menka vertina, nors ir Pekine spēja-

ma esant išlikusių buvusiojo apsaugos ministerio Lin Piao šalininkų, kurie yra šalininkai santykių gerinimo su Sovietais.

Minėtasis Londono institutas teigia, kad naujas padidintas ir pagreitintas sovietų ginklų ir divizijų dauginimas rodo, kad Sovietų lyderiai pasirinko antrą alternatyvą — dėlto tas paspartintas nepuolimo pakto pasirašymas su Vakarų Vokietija ir toks "šiltas" JAV prezidento Nizono priėmimas Kremliuje. Kad bet kokiam eventualumui su kinais įvykus turėtų "draugišką" užnugarį.

V. S.

7 Illinois senatoriai išmesti iš posėdžių salės

Illinojaus senato pirmininkas Robert Blair (respublikonas iš Park Forest) praeito antradienio posėdyje įsakė pašalinti iš posėdžio septynis senatorius. Blair supyko kam senato vadovybė visam šios sesijos laikui "padėjo į lentyną" jo sumanymą Illinojaus seimo posėdžių salę apverti neperšaukiamo stiklo sienomis, kas būtų kaštavę beveik visą milijoną dolerių.

Pašalintieji yra: demokratų Robert Cherry, Robert Egan, Phillip Rock ir Frank Savickas; respublikonai Jack Kneupper ir Karl Berning.

Blairo planas reikalauja stiklu atitverti seimo posėdžių salę nuo praėjimų ir nuo publikai skirtos galerijos. Be to plane numatyta naujos po \$325 kaštuojančios kėdės ir nauji po \$225 staliukai dėl visų 177 atstovų. Negana to, kad numatyti nauji kilimai ir užuolaidos.

VINCAS ŽEMAITIS

Lietuviški vandenvardžiai ir pilkapijai

Nuo Vyslos iki pat Maskvos

15

V. Sambja. 1. Germau (Girmava) 2. Pobelen (Pabėdžiai?). 3. Rinau (žem. Renava. 4. Medenau (žem. Medininkai — Medin-gėnai). 5. Laptau (Laptuva). 6. Rudawa (Rūduva). 7. Wargen (Vargiai, Vargėnai). 8. Quedenau (žem. Kvedarna). 9. Schoken (Sakiai). 10. Caimen (Kaimai). 11. Waldau (Valduva). 12. Labiawa (Labguva). 13. Laukiszki (Laukiška). 14. Tapiawa (Tepluva). 15. Wėlawa (Vėluva).

Sembos žemvaldžiai, daugumoje įsitenkę Kr. Ordinui ir jo apdovanoji: Gedun (Giedonis), Panathe (Ponatis), Ibutte (Ibutis), Geducke (Giedukas), Sclodes (Skoldys), Beriske (Bėriškis), Schardime (Zardimas), CVargule (Vargulis, Kerske (Keršis), Nekarkis (Nekarkis), Romike (Romikis), Waydote ir Keyline (Vaidotas ir Kaulinis), Albert Tywel (Tėvelis), Tyrune (Tyrunas) Sypaines (Šipainis, Wissegaude, (Višgaudis), Ringel (Ringelis) Sappelle (Šapelis).

Lietuvių Šventosios Girios. (Der Heilige Wald der Litauer). Lietuviai pagony (ne stambeldžiai!) buvo puikios, juos su-

pančios gamtos, slapty, stebuklingų, paprastu protu neišaiškinamų, reikinių gėbėjai ir garbintojai. Jiems atrodė, kad visoje gamtoje slėpėsi, joje reikėsi dieviškosios esmės. Sakysim, toks plačiasakis, simtametis, tvirtuolis ažuolas, išaugęs iš mažos sėklos, simbolizavo dievybės esmę, gilų globą bei rūpestį žmogui. Gražuolių medžių girios, ir jas patekus, kėlė žmogaus jausmus Dievop, teikdamos jam taip pasiilgtos ramybės. Tai buvo Romuvos, kur seno, plačiasakio ažuolo paunksmėje degė ir smilko vaidilūčių prižiūrėta, dievų garbei pašvęstoji — Amžinoji Ugnis. Tai simbolis žmogaus jausmų skaidrėjimo, jo tobulėjimo ir artėjimo Dievop...

Apie esimą ir sunaikinimą panašių gamtos šventovių, štai pora duomenų iš Bohemijos karaliaus Otokaro kryžiaus karo žygio į žemiją (Samiją) 1254 metų paibaigoje. (Žr.: J. Voigt. Gesch. Pr. 3 t., 80 ir 85 psl.). "Das Heilighum Romowe (Gegend Medenau) war des Koenigs naechstes Ziel. Es (Heer) drang vor bis in das innerste Heilighum, die heilige Eiche mit ihren uralten Goetterbildern ward niedergebrannt und alles erlang der Vernichtung (80)... Auch im oestlichen Samland im heiligem Walde am Pregel — Strome ein aenhlicher heiliger Goettersitz Romowe durch das christliche Schwert vernichtet, die heilige Eiche aufgebracht und der Goetzendienst vertilgt... In Nadrauen die

heilige Eiche mit den drei Goetzen und die Wohnungen des Kriwen und der Waidelotten vernichtete und den Kriwen Mangolen in Stuecken hieb". (Artimiasiu karaliaus tikslu buvo Romuvos šventovė (Medenos srity). Kariuomenė įsiveržė į pat šventovės vidurį, šventasis ažuolas su senais dievų paveikslais buvo sudegintas ir visas buvo sunaikinta... Taip ir rytinėje Žemėlėje, šventoji girioje prie upės Priegliaus, panaši šventa dievų buveinė Romuva krikščioniškojo kardo sunaikinta. Šventasis ažuolas sudegintas ir pagoniškoji tarnyba panaikinta... Nadruvoje šventąjį ažuolą drauge su dievais sudegino krivio ir vaidilūčių būstinę, sunaikino ir krivį Mangailą į šmotos sukapojo).

Kun. dr. A. Juška Vėlykų proga (žr.: "Laisvoji Lietuva" — 3 — 30, 1972) rašo: "Viešpats kelsis tik toje tautoje, kuri dar gyva. Ji turi ilgėtis savo laisvės, kartu už ją kovoti. Per kovą ateis pergalė. Kelsis išlaikyti lietuvų tautą, o su ja ir Kristus". Jis čia galvoja apie dvigubą prisikėlimą: fizinį, t. y. politinį ir dvasinį — būtent laisvę tikėti ir kurti. Grįžtu prie įžangos paminėtos lietuvų tautos misijos.

Iš tiesų, kur glūdi mūsų tautos gyvybiniai pradai? Pirmiausia išskirtinai nuostabioje jos praeityje. Nors ji nėra tokia kaip daug kas ją šiandien norėtų išlikusią matyti tarp Baltijos, Vyslos, Pripetės, bei Dniepro — Dauguvos aukštųjų apynų.

Bet turkime galvoje, kad lietuvų tauta mažiausiai jau 4.000 metų gyvena prie Baltijos jūros, savo senose sodybose, ir net aršiausieji jos priešai paneigti to negali. Raskime, kuri kita tauta tiek amžių pastoviai vienoje vietoje būtų išgyvenusi? Tas kainavo lietuvų tautai nepaprastai daug ištvermės, pasiryžimo, jėgų ir aukų.

Studijuodami istorijos žinovų veikalus, vartydami ir gilindamiesi į senus, istorinius žemėlapius, vaizduojančius nuo seniausiu laikų Europą, mus stebina, kiek daug didelių, gausių tautų, tautelių, ypač didžiajam tautų kraustymosi laikotarpyje yra perėję Europą. Vienos jų sukūrė didelės valstybės (imperijas), išstūrusias šimtmečius, kitos pagyvenę trumpą laiką, tartum marių bangos, persirito sublygėjusios ir dingo amžių nežinioje. Kur šiandien senieji graikai, romėnai su jų aukšta kultūra ir plačiom imperijom? Kur — keltai, trakai, gotai, illyrai, skitai, sarmatai, hunai, avarai, chazarai, akacrai, pečeniegai ir vėlesnieji totoriai, o ir daugelis kitų? Ne vieni iš jų brovėsi ir į mūsų prosenelių aisių žemes. Gal iš jų hunai su savo vadu Atila bus žiauriausiai niokoję lietuvų Vakarinių Rytinių regioną, į kurį vėliau plačia srove įsibrovė slavai. Vėliau, XII — XIII šimt. aisiai buvo sutartinai puolami lenkų, vokiečių (kryžiuočių), ir rusų, vieni jų žlugo (prūsai, jotvingiai), kiti nu-stojo laisvės (kuršiai žemgaliai, letgaliai).

Tik pats lietuvų tautos branduolys (žemaičiai ir aukštaičiai) šimtmetėse, žūt būtinėse kovose ne tik ištvėrė, bet (pavyzdžiui graikų, romėnų) sukūrė didžiulę nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų imperiją. Tai įvykdė visai ne imperialistinio grobimo tikslais, kaip kitos tautos, kaip dabar kai kurie maskviniai istorikai stengiasi lietuvius kaltinti, bet vokiečių puolami, jie pasiryžo atsimti savo senas lietuviškas žemes ir apsaugoti jas nuo totorių antplūdžių.

Dabartinėje okupuotoje Lietuvoje rusų įtaigojami lietuviai istorikai (tos nuomonės buvo ir istorikas Dr. Z. Ivinskis, "Tautos Praeitis", tomas 4, kn. 4, 1962) ir kai kurie "ostforšeriai" perdėtai išpučia didelę rusų pagalbą lietuviams kovoje su vokiečiais kryžiuočiais. Prof. V. B. Antonovič "Monografii po istorii Zapadnoj i Jugo - Zapadnoj Rossii", tomas I, Kiev, 1885 pusi. 108 rašo: "Tuomet, kai vokiečių kronikos perpildytos Kęstučio karo žygių aprašymais, Algirdas čia minimas labai retai. Tik svarbiais, sprendžiamais atvejais, jis atvykdavo broliui į pagalbą su savo rusų žemių kariškiais daliniais". Prof. Antonovič viso randa tik du tokius atvejais, tai mūšyje prie Strevos (1348) ir mūšyje ties Rūduva — prie Karaliaučiaus (1370), kur dalyvavo Algirdas su savo karo jėgomis.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIČNAS
AKIŲ, AUSŲ NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6444
Pirmą ligonius pagal susitarimą,
jei neatliepia, skambinti 374-8012
Telefonai: PROspect 2-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečią, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 362-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-4 val.
antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 val.
trečią, ir sekmadienį, tikrai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti iki 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -
KRAUCELIUNAITE
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. KEDZIE AVE.
Telefonai: WA 5-2670
Neatsiliepus — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 5 val.
ryto. Trečią, ir sekmadienį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiądieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 9-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-4296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiądieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečią,
ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Sėkmadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais HE 4-2123,
jei neatliepia, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų, protezų, med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8 Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

SAN JOSE, KALIFORNIJA

Dvi ekskursijos

San Jose, Cal. — Gegužės
mėn. dalyvavau dviejose viendie-
nėse ekskursijose: pirmoji tri-
kampiu San Jose-San Francis-
ko-Santa Cruz ir namo; ant-
roji — per San Francisco ir
Golden Gate tiltą į gretimai
esantį Sausalito miestuką.

Beje, buvo suorganizuota ek-
skursija į Reno (pinigų "išloš-
ti"), bet aš kaip kartą ten bu-
vęs, šį kartą nevykau.
Iš San Francisco į Santa Cruz
vykome okeano pakraščiais, Nr.
1 keliu. Buvome sustoję Natural
Bridges State parke. Įdomus
gamtos fenomenas: ilga, 3-4
aukštų siaura uola išilgai pa-
plūdimį sudaro lyg užtvartą oke-
ano bangoms, nors jos savo jau
yra padariusios — keletą di-
džiulių angų prasikirtusias. Gai-
la, kad šį kartą "jaunimas"
(daugumoje moterų) nepano-
rėjo prieiti artyn per platoką
smėlio paplūdimį arba skar-
džiais ir pažūrėti, o gal ir pa-
sivaikščioti tuo Natūraliuoju
tiltu.

Sausalito viena miestuko dalis
palei įlanką, o kita — atkalnė-
se. Malonu pasižiūrėti. Kalnai
užstoja vakarų (nuo okeano) vė-
ją, tad čia visada būna maloni
šilta. Kas tai pasakojo, kad
atkalnėse gyvena menininkai ir
kt. laisvų profesijų, daugiau ar
mažiau pasiturį asmenys.

Ties prieplauka yra didokas

pastatas, kuriame atskiras pre-
kybininkas (o jų yra keliasde-
šimt) prekiauja vieno kurio
krašto (ar valstybės) smulkio-
sios pramonės išdirbiniais (rū-
bai, apavai, papuošalai, paveik-
slai ir t. t.).

Įdomiausia tai šios valstybės
Armijos inžinierių padarytas
San Francisco įlankos, Sacra-
mento-San Joaquin upių deltos
ir kanalų modelis, esantis Sau-
salito miestuke. Modelio su na-
tura santykis: ilgio atžvilgiu 1
pėda — 1000 pėdų, gylio 1 p. —
100 pėdų. Modelis apima dau-
giau nei akro ploto pastatą. Mo-
dolis padarytas precizišku tiks-
lumu. Keliose vietose įrengtos
dar ir lentos su žemėlapiais ir
myktukų paspaudus papildomai
paaiškinama.

Modeliu pasidžiaugia lanky-
tojai, o specialistai panaudoja
tyrinėjimo darbus. Man as-
meniai tasai modelis padarė di-
dėlį įspūdį. Modelis taip susta-
tytas, kad ir žemės drebėjimo
atveju nedaug nukentėtų.

S. Šurkus

ROCKFORD, ILL.

Mirtis ir vėl pas mus

Ilgai sirgęs mirė Viliamas
Vaicekauskas, sulaukęs 80 me-
tų. Gimė ir augo Lietuvoje, at-
vyko į šią šalį būdamas jaunas
pajėgus. Dirbo baldų įmonėje,
Rockforde išgyveno 56 metus
pas savo seserį Adomaitienę.
Viliamas išėjo į pensiją. Jo švo-
geris Adomaitis mirė. Jis turė-
jo sklypą žemės, tai velionis Vi-
liamas padėjo seseriai žemę dir-
bti. Adomaitienė buvo išgarsėju-
si lietuvių tarpe gerų sūrių gami-
nimo. Velionis Viliamas buvo
mažai žinomas lietuvių tarpe,
niekur nepasirodė. Palai-
dota Lietuvoje brolių, buvo neve-
dęs, priklausė prie Lietuvių Sv.
Petro ir Povilo parapijos. Palai-
dota Kalvarijos kapuose.

Už pora dienų ir vėl mirtis.
Trumpai sirgęs mirė Kazimie-
ras Sabaliauskas, sulaukęs 79
metus. Gimė ir augo Lietuvoje,
atvyko į šią šalį iš Waukegan,
Ill. Vėliau persikėlė į Rockfor-
dą. Buvo energingas, draugiš-
kas, ir veiklus, geras daininin-
kas, stėjo prie chorų. Naudin-
gas buvo naujai lietuvių kolo-
nijai steigti. Buvo nuykęs į
garsinamąjį Rusijos proletarų
rojų, bet ir vėl sugrįžo į nie-
ko neslėpdamas papasakojo ką
matė ir koks ten gyvenimas.

Apsivedė našlę Juozo Raške-
vičiaus seserį, išėjo į pensiją,
gražiai gyveno, dalyvaudavo lie-
tuvių parengimuose. Daug gra-
žių gėlių puošė jo karstą. Dali-
vių eilės palydėjo į amžinastį.
Visi dalyviai buvo pakviesti į
Lietuvių klubą užkandžiams.
Reiškiu likusiems mano gilia
užuojautą.

Zvalgas

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstantį sniegą liepa
sąjūdny išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas
arginiais, kaip konfetėmis ir pamatu įveda į gamtos vaizdą ir garsų ste-
bukus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovėse žmogus sava-
juokauja ir verčia poetą, pajėgiamą išreikšti žodžiais jausmų ir minčių
gelmes.

Naujienose yra gausūs pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitis - Vaiciūnėnė, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio for-
mato, 126 psl. Kaina \$1.-.
2. Jurgis Baltusaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos.
Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Butky Juze, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilėių rinktinė, 169
psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 165 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 98 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIU SVENTE. Eilėuotės pasakojimai apie
išvintintas lietuviškas senovės laikas; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKACIAI, Antano Baranauko
"Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 3-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDZIO SPINDULIUOSE. Eilėuotė kūrnie-
liui, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyrochis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos poezija,
36 psl. \$1.00.
18. Adomas Jesas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti į Naujienų
raštinę arba užsakyti pašto, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Šį El Paso, Tex., miesto parkų darbininką Juan Sarmiento sužavėjo
pavasarinė gėlė.

Kai kurios moterys nenori lygių teisių

Plačiai garsėja Women's Li-
beration League (Moterų iš-
laisvinimo lyga), kuri pasta-
ruoju metu yra pasidariusi
tik galinga, kad pareikalavo
net JAV-bių konstitucijai prie-
dėti vieną naują priedą, pava-
dintą Equal Rights Amend-
ment. Kaip antidotas šiai ly-
gai įsisteigė kita panaši moterų
organizacija, pasivadavusi
Anti — Women's Liberation
League, kurios pirmininkė
Mrs. Harriet Pierce, Chicago
metodistų kunigo žmona, su-
organizavo skaitlingą moterų
delegaciją į legislaturą Spring-
fielde sutrukdyti, kad tas aman-
dmentas nebūtų priimtas.

"Yra pilnai užtenkamai įsta-
tymų tokių kaip 1963 metų ak-
tas, kuriuo nustatoma, kad už
lygų darbą moterims kaip ir
vyrams būtų lygiai mokamas
atlyginimas, arba 1967 metais
priimtas civilinių teisių įstaty-
mas tiems reikalams tvarkyti.
"Mes įžiūrime tame amend-
mente laisvininkų moterų
ginklą šeimos struktūrai sug-
riauti; kaip termaitai jos ėda
medį arba kaip komunistai
griauna demokratiją".

Toliau, "mes prisibijome,
kad tas amandmentas paskatins
homoseksualus savo tarpe ves-
ties, pradės moteris šaukti į
kariuomenę ir sugrąžins Ameri-
kos šeimyninio gyvenimo bū-
dą," sako Mrs. Pierce.

Daug ilsėtis nesveika

Kalifornijos universiteto Los
Angeles mieste (UCLA) fizi-
nau auklėjimo profesorius Dr.
Laurence Morehouse pasakė,
kad "paprastčiausia tiesa yra,
jog visiškas neveiklumas silp-
nina kūno raumenis. Jei pa-
gulesi lovoje dvi savaites, atsi-
klus teks iš naujo mokytis
vaikščioti. Raumenys nusilpsta.
Žmonės erdvėse (astronautai)
tatai pakartotinai įrodė. Kas
atsitinka astronautams erdvė-
laiviuose, kur negalima daug
judėti, tas pats atsitinka se-
niems žmonėms žemėje, kai
apsileidžia ir nebesimankšti-
na.

"Netiesa, kad senatvė ir nu-
silpimas eina ranka į ranką",
pastebėjo prof. Morehouse.
"Neveiklumas, ne senatvė, iš-
šaukia seniams raumenų suny-
kimą. Senatvė nėra pasiteisi-
nimas atsisakyti fizinės mankš-
tos. Treniruotės dėka galima
"atstatyti" kūną ir niekas nėra
per senas fizinėi mankštai."

PERUKAS

Perukas — dirbtinius plau-
kus — nešioti dabar yra didelė
mada, nes jie labai patogūs: už-
simauja poruką, ir moteris jau

atrodo tvarkingai suukuota.
Ypač tai svarbu toms, kurios ne-
turi pakankamai savo plaukų.
Be to, jeigu paskubomis reikia
kur nors išeiti ir nėra laiko gra-
žiai susišukuoti, tada perukas iš-
gelbsti. Tad nenuostabu, kad
vis daugiau senų ir jaunų mo-
terų išsigyja taip vadinamą "ant-
rąją šukuoseną", atseit — peru-
ką.

Bet... Ak, visur ir visuomet
yra tas "bet". Nešioti dirbti-
nius plaukus diena iš dienos
gali būti kenksminga. Tai ga-
li sukelti visokias ligas, kaip
galvos odos uždegimą, dedervinę,
piliavimą, išberimą ir net
plaukų slinkimą.

Galvos odai reikalingas oras.
Perukas uždaro oro tiekimą,
ir galvos oda negali normaliai kvė-
puoti. Todėl gydytojai pataria
sintetinių plaukų perukus dė-
vėti ne ilgiau kaip tris valandas
per dieną, o natūralių plaukų —
ilgiausia 5 valandas per dieną.

V. Čekauskienė

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI "NAUJENOSE". — TURI GERIAUSIA PASISĖKIMĄ BIZNYJE

Susirinkimų ir pranešimų PRANEŠIMAI

— Chicago Meškeriojų - Medžio-
tojų klubo susirinkimas įvyks še-
štadienį, birželio 10 dieną 7:00 val.
Jek. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd
St. Po susirinkimo linksmoji dals.

Valdyba

— Liet. Brighton Parko Moterų
klubo piknikas įvyks sekmadienį,
birželio 11 dieną Kay's sode, prie Tau-
tinių kapinių. Bus skanių valgių, ge-
rimų ir smagi muzika šokiams. Pra-
džia 12 val. Kviesčia

Komisija ir Valdyba

— Lietuvių Moterų Draugijos "Ap-
švieta" pusmetinis susirinkimas įvyks
sekmadienį, birželio 11 dieną 2:00
val. po pietų Lietuvių auditorijoje, 3133
So. Halsted St. Nars kviečiamos at-
silenkti. Aptarsite draugijos reika-
lius, taipgi, kurios nešimokėjos
duokliai, užsimokėkite šiam susirin-
kimui, nes per vasarą 3 mėnesius bus
atostogos. Po susirinkimo bus valės.

Rozė Didžiulienė, rašt.

6 Metų Mirties Sukaktis

JONAS DARASKA
Gyv. 7102 So. Washtenaw Ave.,
Chicago, Ill.

Mirė 1966 m. birželio 8 dieną.
Palaidotas birželio 11 dieną Lie-
tuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko našlę: žmona Martha,
pagal tėvus Bušytė, sūnus John
Jr., mirtį Jessie, anūka — Julie
ir Richard, bei kiti giminės
draugai ir pažįstami Amerikoje
ir Lietuvoje.

Brangus Vyre ir Tėveli,
Atsiliko kape, kai skirtis
reikėjo,
Mums labai liūdna ir skaudu,
Bet laikas prabėgęs greitai —
Ir būsim vėl kartu.

Nuliūdę lieka:
Žmona, sūnus, mirtis
ir anūkai.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJENAS"

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKU
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKINOMAS VIETA

REpublic 7-8609

REpublic 7-5681

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIJ:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS TVENA
IR NAKI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228

South Holland, Illinois

Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-tosios Tautinių Šokių Šventės PROGRAMA

SESTADIENIS, LIEPOS MĖN. 1 D.

7 val. vak. Oficialus IV-tosios tautinių šokių šventės atidarymas Jau-nimo Centro sodyboje prie paminklo žuvusiems už laisvę.

8 val. vak. Koncertas Maria High School Auditorijoje.

SEKMADIENIS, LIEPOS MĖN. 2 D.

2 val. p. p. Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-toji Tautinių Šokių Šventė International Amphitheatre.

6 val. vak. Tose pačiose patalpose šokių mokytojams pagerbti Ban-ketas.

Informacijai tel. (312) 476-0007.

Išvažiuoja Armonai

Dainininkės Praturtinės ir d. L. Ragų rezidencija yra tolokai nuo Čikagos. Ta vieta charak-teringa tuo, kad svečiai jį jų namus arba atvyksta 15 min. per anksti (tie, kurie laikosi Seimininkės nurodyto kelio) arba — valandą pavėlavę (tie, kurie bando rasti "geresnę ke-liją").

Birželio 3 d. Ragų namuose buvo nemažas suvažiavimas čekigiečių, kurie atvyko į so-listės Janinos Armonienės ir muziko Petro Armono išleis-tuves. Šią savaitę P. Armonas iš-vyksta gyventi į Rochesterį, kur jau gyvena Armonų duk-ra. Susirinkusių tarpe matė-si įvairių Armonų gyvenimo ir darbų sričių atstovai, daugiau-sia, tačiau iš muzikos pasaulio.

Per 8 metus gyvenimo Čika-goje P. Armonas vadovavo Dainavos ansamblui, vedė Šv. Kryžiaus parapijos chorą, mo-kė vaikus dainuoti, grojo mu-

zikos ansambliuose, vadova-vė Dainų šventei ir vikriai ju-dėjo kituose lietuviško gyveni-mo baruose. Jis, jau sulaukęs žilo plauko, dar laikomas ne-blogo teniso žaidėju, neblogu lakūnu. Todėl šalia visos eilės muzikų, dainininkų, ansamb-liu vadovų, Ragų svečių tarpe matėsi sportininkų, laikrašti-ninkų ir kitų.

Ragų naujo svečių kambario svarbiausias baldas yra forte-pionas. Pats jaunas Seimi-ninkas groja įvairiais instru-mentais, Seimininkė — jau ži-noma solistė, todėl nenuosta-ba, kad svečiai po puikios va-kariinės buvo pakviesti iškla-usyti reto koncerto. Pirmiausia pats Armonas su smuikininku Matiuku ir pianistu Motekai-čiu dar kartą pademonstravo puikiai susigrotą trio, kurs ne kartą koncertavo įvairiose Či-kagos lietuviško gyvenimo progose. Padainavo solistė Ar-monienė ir solistė Izabelė Mo-kė vaikus dainuoti, grojo mu-

zikos ansambliuose, vadova-vė Dainų šventei ir vikriai ju-dėjo kituose lietuviško gyveni-mo baruose. Jis, jau sulaukęs žilo plauko, dar laikomas ne-blogo teniso žaidėju, neblogu lakūnu. Todėl šalia visos eilės muzikų, dainininkų, ansamb-liu vadovų, Ragų svečių tarpe matėsi sportininkų, laikrašti-ninkų ir kitų.

Susirinkę linkėjo Armonams daug laimės naujoje vietoje, apgailestavo, kad išsiardė gra-žus trio, linkėjo neužmiršti Či-kagos ir dėkojo Ragams už pui-ky pavasario vakarą ir progą pakvėpuoti grynu Bloomin-gdale oru.

PAPRAŠE UŽSTOTI PAVERGTAS TAUTAS

Chicago mero pareigūnas specialioms įvykiams Jack Reilly išsiuntinėjo tekstą rezolucijos, kurią, merui Daley pasišūlis, Chicago Miesto Ta-ryba vienbalsiai priėmė — pra-šant Prezidentą, kad būdamas SSSR užsistotų pavergtas tau-tas.

Rezoliucijoje sakoma:

Kadangi Prezidentas Nixo-nas išvyksta į SSSR reikalais, kurie palies Jungtines Valsty-bes ir visą pasaulį, ir kadangi milijonai žmonių, gyvenan-čių Rytų Europoje randasi So-vių Sąjungos kontrolėje, ir kadangi tie žmonės ilgisi lais-vės, kad galėtų patys valdyti ir demokratinio keliu apspres-ti savo likimą, ir kadangi tie žmonės turi didingas nepriklausomybės istorijas ir nori ne-trukdomi reikšti savo gilių pri-sirišimą prie savo religinių ir kultūrinių tradicijų, ir ka-dangi imperialistinė rusų komunistų politika privedė prie Lenkijos, Vengrijos, Lietuvos, Ukrainos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Kroatijos, Slovakijos, Latvijos ir kitų tautų pavergimo, ir kadangi Chicago miestas kultūriniais ir šeimyniniais ryšiais yra glaudžiai susietas su tų pavergtųjų tautų žmonė-mis, dėlto yra tikslinga ir pri-valu, kad Jungtinių Valstybių Prezidentas pavergtųjų tautų sunkią padėtį iškeltų Sovietų Sąjungos lyderiams pabrė-žiant, kad tų tautų reikalą re-mia didžiausioji Chicago mies-to ir viso krašto gyventojų dau-guma, linkėdama pavergtosioms tautoms, kad išsipildytų jų aspiracijos atgauti laisvę ir tautinę nepriklausomybę.

114 puskunigių

Praeitą sekmadienį Chica-gos arkio dioclezijos katedroje kardinolas Cody su visais pen-kiais aukštųjų lygių vyskupais įvedė į diakonus 114 vyrų nuo 30 iki 70 metų amžiaus. Iš jų 16 yra vedusių, 28 yra ispaniš-kai kalbantieji ir 13 yra negrų. Apmokymą jie pradėjo 1971 metų vasario mėnesį ir bus ga-lutinai ordinuoti dar tik atei-nančio sausio mėnesį.

Diakonai arba puskunigiai bus skiriami įvairioms pagal-binėms pareigoms, kaip tai parapijų paratėjų, suaugu-siems švietimo vedėjų, klebo-nams padėjėjų. Jie negalės ta-čiau mišų laikyti, išpažinėti klausyti ir mirštančius patep-ti.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Spaustuveje dirbęs gali tuojau pradėti darbą, o spaudos darbus pramokti norintis sveikas vyras bus pamokytas vartoti mašinas. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Darbas nuolatini-s, maloni darbo aplinka.

Darbo dienomis prašome kreiptis į administraciją nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Telefonuoti prašome HA 1-6100, o rašy-ti tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Diakonatai buvo praktikuojami ankstyboje krikščionybėje, bet per išstisus 17 šimtme-čių buvo užmiršti.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Kriminalas sumažėjo?

Chicago policijos departa-mentas skelbia, kad per pra-eitus 5 mėnesius nusikaltimai Chicagoje sumažėjo 6%. Žmog-zudysčių sumažėjo 18,6%, automobilių vagysčių 9,4%, įsilaužimų 7,9%; stambių va-gysčių 4,9%; tik išprievartavi-mų padaugėjo net 15,1%.

TRUMPAI

— Dr. L. Kriaučiūnas šian-dien 8 val. vakare kalbės per Margučio radiją apie Tautinių Šokių šventę.

— Omahos Tautinių Šokių grupė, kuriai vadovauja Lai-ma Antanienė ir Gražina Raš-kevičienė, suprasdamos Šokių šventės finansinę padėtį, atsi-sakė kelionpinigių į Laisvojo Pasaulio Lietuvių IV-tąją Tau-tinių Šokių šventę.

— IV-tos Tautinių Šokių šventės Banketo komisiją su-daro: Sofija Dziugienė — pirm. Nariai: Stefanija Lažauskienė, Elzė Diminskienė, Rūta Grauzinienė ir Stasė Damijo-naitienė. Banketas įvyks liepos 2 d. Amphitheatro patalpose, tuoj po šokių šventės programos.

— Vytautos Radzius, Tauti-nių Šokių šventės muzikinės dalies koordinatorius, pakvies-tas redaguoti šventės leidinį. Jis yra vienas iš Chicago Lie-tuvių Operos entuziastų ir pra-dininkų.

— Ritonė Rudaitienė, Oak-lawn, Ill., Tautinių Šokių šven-tės informacijos komisijos va-gu.

SOFIJA DZIUGIENĖ

kartu su savo vyru Povilu Milasevi-čium, gyvenanti 4209 No. Leystone Ave., Chicago, Illinois 60641, birželio 1 dieną gražiai paminėjo savo gim-tą dieną. Ji gavo daug gražių sveikin-i-mų iš savo pažįstamų ir draugų. Visi linkėjo jai sveikatos ir sėkmės.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Spaustuveje dirbęs gali tuojau pradėti darbą, o spaudos darbus pramokti norintis sveikas vyras bus pamokytas vartoti mašinas. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Darbas nuolatini-s, maloni darbo aplinka.

Darbo dienomis prašome kreiptis į administraciją nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Telefonuoti prašome HA 1-6100, o rašy-ti tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Diakonatai buvo praktikuojami ankstyboje krikščionybėje, bet per išstisus 17 šimtme-čių buvo užmiršti.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

Per ateinančius rinkimus Illinois valstybėje galima bus išgerti į savo renkamųjų kandidatų sveikatą. Gubernatorių Ogilvie patvirtino atsto-vo John S. Matijevich (D., North Chicago) bilių, kuriuos bus leidžiama Illinoisui per rin-kimus parduoti sveikalus. Bi-lius įsigalės nuo liepos 1 die-nos įstatymas tačiau palieka laisvai miestams, kurie norės, nubalsuoti, kad sveikalus par-davimas rinkimų dieną būtų jų ribose uždraustas.

Rinkimų dieną galima gerti

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIŠIUOSIMIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

MŪRINIS, 2 liuksus butai, po 3 mie-gamus. Kabininės virtuvės. Bran-čios vonios. Įrengtas rūšys. Arti 66-tos ir Whipple.

MŪRINIS, 18 metų, 5 kambariai. Labai gerai išlaikytas. Arti mūsų ofi-so. Ateisite — parodysim.

G L O B E R E.
2935 WEST 71st ST.
PR 8-6916 arba 436-3676

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda-žomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai. Pritrysusių darbininkų. Kai-nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbaciauskas, sav.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

TEL.: 471-0321

ŽMOGUS BE NAMŲ

— TAI MEDIS BE LAPŲ

SAULĖTAS, naujas 2 butų mūras po 5 kambariais. Atskiri radiat šil-dymai, karpetai. Abu butai air cond. Naujas garažas. Gaunata už \$41,000.

TVARKINGAS 10 kambarių mūras. Naujas gazu šildymas, garažas. Arti 70-tos ir Western. \$19,500.

8 KAMBARIŲ 2 aukštų namas. 50' sklypas, 2 auto garažas. Arti 98-tos ir California. \$19,400.

2 AUKŠTŲ MŪRAS. Čia liuksus butas ir modernios bižnų patalpos. 50' sklypas. Garažas. Galimos pa-jamos apie \$6,500 metams. Kaina \$45,000.

PLATUS SKLYPAS prie gražaus Marquette Parko. \$10,000.

APIE 16 METŲ geras 2 butų mūras ir 2 auto garažas. Marquette Parke. Platus lotas. Atskiri gazu šildymai. Greit galima užimti. \$37,500.

SVIESUS 2 BUTŲ MŪRAS arti Standard banko. Atskiri gazu šildy-mai. Garažas. Sausas įrengtas beis-mantas. Aukšta pastogė. \$22,400.

MODERNUS 3 MEGAMI beveik naujas mūras prie pat Marquette parko. Gazu automat oro šildymas — vėsinimas. Gražūs karpetai ir kiti priedai. Garažas. \$30,000.

TVIRTAS 6½ KAMBARIŲ MŪRAS. 1½ vonios. Karpetai. Įrengtas beis-mantas. Garažas. Marquette Parke. \$26,000.

SVARUS 7 KAMBARIŲ MŪRAS. Gražiai įrengtas beismantas — baras. Air-cond. Uždaras porčius. Garažas. Tuoj galima užimti. Marquette Par-ke. \$23,500.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-2200

MŪRINIS BUNGALOW. 3 miega-mi, 12 metų, 30' sklypas, 55-ta ir Massasoit. \$28,500.

2 PO 4 MŪRINIS. 2 auto garažas. Įrengtas didelis kambarys skipe. Geriausia vieta Brighton Parke. — \$26,300.

2 PO 5 MŪRINIS. 3 megiami kiek-viename bute. Įrengtas sklepas tin-ka grožio salonui prie 55-tos ir Cali-fornia Ave. \$54,500.

12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Įvai-raus dydžio butai. 63-ta ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento-TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus vi-šų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus na-mus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atlie-kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšildavimai nemokami. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ

DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"